

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 16C/35/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614207814
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2023:7614207814.9

Uznesenie

Okresný súd Spišská Nová Ves v spore žalobcu: N. M., T. XX.X.XXXX, U. H. G. T. D., Z. C. S.: K. I. U., G..M..B.. M. XX, XXX XX C., právne zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Buziková & JUDr. Dachová, s.r.o., so sídlom Nám. sv. Egídia č. 41/95, Poprad, IČO: 47 257 113, proti žalovanej: J. M., T. XX.XX.XXX, H. K. XXXX/X, G. T. D., právne zastúpenej: JUDr. Romanom Škerlíkom, advokátom so sídlom Letná 61, Spišská Nová Ves, v konaní o vrátenie daru takto

rozhodol:

I. Z a s t a v u j e sa konanie.

II. Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom o výške tejto náhrady bude rozhodnuté Okresným súdom Spišská Nová Ves samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal na tunajšom súde dňa 30.04.2014 žalobu, ktorou žiadal, aby súd zaviazal žalovanú na vrátenie daru - nehnuteľností a to bytu č. XX, nachádzajúcom sa na ul. K. XXXX/X, stojacom parc. Y. X. č. XXX a parc. Y. X. č. XXX podľa zápisu na LV č. XXXX, kat. územie G. T. D. a chaty súp.č. XXXX postavenej na parc. Y. X. č. XXXX, podľa zápisu na LV č. XXXX, kat. územie G. T. D., ktoré žalobca žalovanej daroval na základe darovacej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX, alternatívne o náhradu škody vo výške XX.XXX,-- Eur.

2. Uznesením tunajšieho súdu sp.zn. 16C/35/2014-81 zo dňa 05.02.2015 bolo toto konanie prerušené a to až do právoplatného skončenia konania, vedeného na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp.zn. 2C/283/2014, ktoré bolo následne právoplatne skončené rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 2C/283/2014-410 zo dňa 29.04.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23.12.2022. V nadväznosti na to súd uznesením sp.zn. 16C/35/2014-167 zo dňa 23.01.2023 rozhodol o pokračovaní v tomto sporovom konaní.

3. Písomným podaním doručeným súdu dňa 06.02.2023 žalobca cestou svojho právneho zástupcu vzal žalobu v celom rozsahu späť a navrhol konanie zastaviť a to z dôvodu zlého zdravotného stavu žalobcu a tiež straty jeho dôvery v spravodlivosť.

4. Žalovaná cestou svojho právneho zástupcu písomným podaním zo dňa 13.02.2023 doručeným súdu dňa 16.02.2023 súhlasila so späťvzatím žaloby a zároveň si uplatnila nárok na náhradu trov konania a ich priznanie v rozsahu 100%.

5. Súd prípismi zo dňa 06.02.2023 a následne aj dňa 27.02.2023 vyzval súčasného právneho zástupcu žalobcu na predloženie plnomocenstva na zastupovanie žalobcu v tomto spore. Predmetné plnomocenstvo bolo súdu doručené dňa 20.03.2023.

6. Podľa § 144 CSP, žalobca môže vziať žalobu späť.

7. Podľa § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

8. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

9. Podľa § 146 ods. 2 CSP, súhlas žalovaného je potrebný vždy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

10. Vzhľadom na to, že došlo zo strany žalobcu k späťvzatiu žaloby v celom rozsahu pričom žalovaná s uvedeným späťvzatím žaloby súhlasila, súd rozhodol tak, ako je to uvedené v enunciate tohto uznesenia, a teda predmetné sporové konanie zastavil.

11. Podľa § 256 ods.1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

12. Podľa § 256 ods.2 CSP, ak strana procesne zavinila trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, súd prizná náhradu týchto trov protistrane.

13. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

14. Podľa § 262 ods.1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

15. Podľa § 262 ods.2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

16. Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil. K zastaveniu konania môže dôjsť z rôznych procesných dôvodov (napríklad pre nezaplatenie súdneho poplatku, pre nedostatok podmienok konania, z dôvodu späťvzatia návrhu alebo žaloby a pod.). Pri zastavení sporového konania je potom pre vyriešenie otázky náhrady nákladov konania kľúčové zistenie, či, a pokiaľ áno, ktorý z účastníkov z procesného hľadiska zastavenie konania zavinil. Kritérium procesného zavinenia je potom treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala, a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. Ak nie je preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu); v takomto prípade nesie zodpovednosť na zastavení konania žalobca v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je správanie účastníka konania, teda jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzati návrhu, čo zodpovedá aj ustálenej judikatúre (viď R 49/1993, tiež bod 15 nálezu ÚS SR sp.zn. I. ÚS 196/09) /porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7 MCdo 4/2010 zo dňa 14.09.2011/.

17. Nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale procesného práva, preto otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, a teda z hľadiska vzťahu výsledku chovania odporcu (žalovaného) k požiadavkám navrhovateľa (žalobcu). Ide teda o to, či sa navrhovateľ domohol k uplatnenému nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol navrhovateľ v meritórnom konaní úspešný alebo nie (Uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn.: 3Sžo 225/2010) /porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7 MCdo /1/2014 zo dňa 29.04.2014/.

18. V danom spore sa žalobca domáhal vrátenia daru, ku ktorému však nedošlo. Je teda zrejmé, že uplatneného nároku sa voči žalovanej nedomohol a nebolo ani preukázané, že toto späťvzatie žaloby žalobcom bolo odôvodnené neskorším správaním žalovanej, ktorá sa celkom či v relevantnom rozsahu

zachovala v zmysle žalobnej požiadavky žalobcu (dar mu nevrátila a ani mu neuhradila a to ani len čiastočne ním požadovanú sumu). Z objektívneho hľadiska vo vzťahu k tomu, čo žalobca žiadal, resp. akého výsledku sa domáhal v tomto spore a skutočnosťou, pre ktorú následne vzal žalobu späť („strata dôvery v spravodlivosť“) možno konštatovať, že to bol práve on, kto po procesnej stránke zaviniel zastavenie uvedeného konania.

19. Žalobca odôvodňoval predmetné späťvzatie žaloby zlým zdravotným stavom a tiež stratou jeho dôvery v spravodlivosť. Súd sa preto týmito jeho tvrdeniami zaoberal aj z hľadiska možnej aplikácie §257 CSP na toto sporové konanie.

20. V tejto súvislosti súd uvádza, že pokiaľ dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách (na strane žalujúcej i žalovanej) a definitívne ju vyriešiť v rámci právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 146 ods. 2 O.s.p. (teraz § 256 CSP - poznámka súdu). Nie je pritom vylúčené, aby súd súčasne došiel i k záveru, že sú splnené predpoklady na aplikáciu ustanovenia § 150 O.s.p. (teraz § 257 CSP - poznámka súdu) (nepriznanie náhrady trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa). O náhrade trov konania pri späťvzati žaloby (v sporovom konaní) súd preto vždy rozhoduje podľa ustanovenia §146 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 150 O.s.p. (teraz § 256 a § 257 CSP - poznámka súdu) / porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7 MCdo 4/2010 zo dňa 14.09.2011/ .

21. Účelom ustanovenia § 257 CSP je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolútného práva. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa.

22. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd podľa neho nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu nahradit' trovy konania úspešnej strane, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane... Dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon neuvádza ani exemplifikatívne. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnej praxi. To však neznamená, že tým vytvára priestor na celkom voľnú úvahu súdu. V zmysle dnes už ustálenej judikatúry (pozri k tomu napr. uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 17/2009, sp. zn. 5 Cdo 67/2010 či sp. zn. 3 MCdo 46/2012) ustanovenie § 257 nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie § 257 preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Strane, ktorá mala vo veci úspech, nemožno nepriznať náhradu trov podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov... Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (k tomu napr. nálezy Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 292/07 či sp. zn. I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (pozri nálezy Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 727/2000)... Hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie úspešnému účastníkovi pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania (§ 255 ods. 1). Priamo z textu zákonného ustanovenia vyplýva, že súd by mal podľa neho rozhodovať iba vo výnimočných prípadoch... Zmyslom predmetného zákonného ustanovenia je, že ak súd zvolí postup podľa neho, nemôže žiadnej zo strán (ani úspešnej, ani neúspešnej) priznať náhradu trov konania. Napriek doslovnému zneniu ustanovenia § 257 nepriznanie sa môže týkať všetkých trov alebo len ich časti... Na účely moderácie nie je rozhodujúce, na základe akej zásady boli trovy uložené a ktorá strana ich má platiť; moderovať možno aj trovy zastaveného konania (porovnaj bod 43 odôvodnenia Nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. I.ÚS/387/2019-60 zo dňa 02.04. 2020).

23. K aplikácii ustanovenia § 257 CSP dochádza poväčšine prípadov z aspektov sociálnych, je však možné medzi dôvody hodné osobitného zreteľa zhrnúť aj napr. podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, povaha a okolnosti sporu prípadne aj zložitost' doposiaľ neriešenej právnej problematiky (porovnaj

Števček, M.; Ficová, S.; Baricová, J.; Mesiarkinová, S.; Bajánková, J.; Tomašovič, M.; a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. s. 942).

24. Podľa názoru súdu dôvod žalobcom uvádzaný ako „strata dôvery v spravodlivosť“ v žiadnom prípade nemožno považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa a tento jeho subjektívny názor je pre posúdenie aplikácie § 257 CSP irelevantný.

25. V prípade uvádzaného argumentu „zlého zdravotného stavu žalobcu“ na preukázanie tejto ním tvrdenej avšak nijako bližšie neodôvodnenej jeho sociálnej situácie súdu nepredložil žiaden dôkaz, dokonca ani neoznačil dôkazy na preukázanie takého svojho tvrdenia. Vzhľadom na uvedené, preto súd nezistil žiadne také okolnosti, na základe ktorých by mal v danom sporovom prípade v rámci rozhodovania o trovách konania postupovať podľa § 257 CSP z tohto aspektu.

26. Vzhľadom na vyššie uvedené tak o trovách konania medzi žalobcom a žalovanou súd rozhodol podľa § 256 ods. 2 CSP a žalobcu ako stranu, ktorá procesne zaviniла zastavenie uvedeného sporového konania zaviazal povinnosťou zaplatiť náhradu trov konania žalovanej v plnom rozsahu.

27. Výrok o náhrade trov konania súd formuloval v zmysle právneho názoru vysloveného Najvyšším súdom SR v uznesení sp.zn. 6 Cdo/65/2017 zo dňa 30.05.2017, ako aj v uznesení sp. zn. 6 Cdo 222/2016 zo dňa 23. marca 2017, podľa ktorého musí v ňom byť uvedené, kto a komu má zaplatiť náhradu trov konania s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením, a teda len takouto formuláciou výroku o náhrade trov konania bude splnená požiadavka zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné, teda aby bolo spôsobilým exekučným titulom pre prípadné vynútenie ním uloženej povinnosti.

28. O výške náhrady týchto trov konania bude v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v troch vyhotoveniach. (§ 357 písm. a/ a § 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok /ďalej len ako „CSP“/).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.